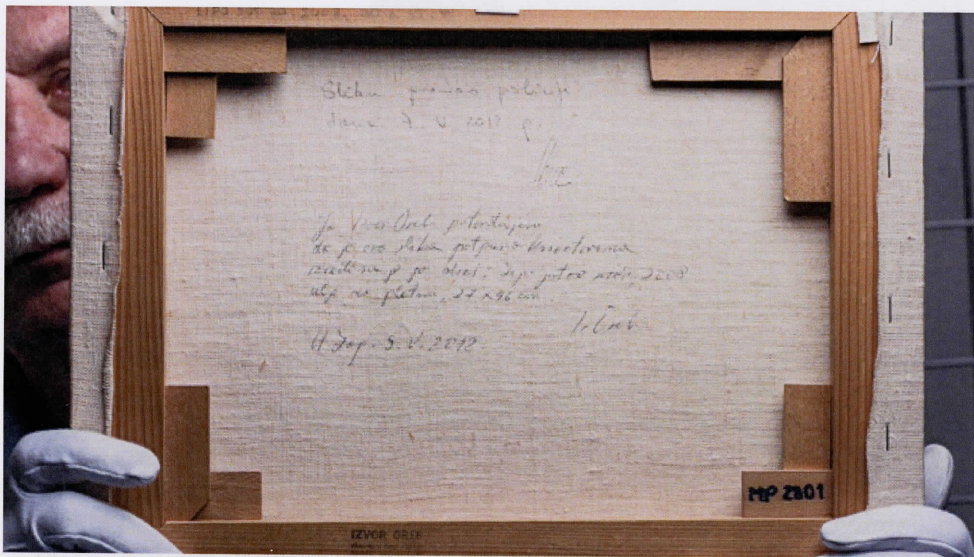

MUP priprema izložbu najvećih krivotvorina koje su zaplijenili, dali su nam da prije malo škicnemo

U postavu su, uglavnom, slike poznatih hrvatskih umjetnika

ZADNJA IZMJENA: Sep 10, 2016

Vjekoslav Skledar

[Ana Lonjak Božičević](#)

[Pošalji](#) [Podijeli](#) [Tweetaj](#)

U depou MUP-a, u Vukovarskoj ulici, uredno je poredano 57 slika i nekoliko skulptura. Neki komadi nedostaju, jer su na čišćenju. Cijela kolekcija sprema se za skorašnju izložbu, koju MUP u svom muzeju planira za 27. rujna. Iako na prvu djeluje kao da se radi o velikim imenima hrvatske umjetnosti, to ipak nije slučaj. Sve do zadnje su krivotvorine.

No, dok po njima prolazi pogledom, voditelj Muzeja policije **Željko Jamičić** ne djeluje ništa manje ponosno nego što bi bio da se radi o pravim stvarima. Vrijedno ih je skupljao i sad je spreman pokazati ih svima. A uz neke se, zaista, vežu nevjerovatne priče.

Izložba Ljepota lažnog sjaja održat će se u Muzeju policije u Savskoj 39. Od 2009., uz zalaganje Uprave kriminalističke policije, krivotvorene slike, koje su do tada po odluci suda uništavane, predaju se Muzeju policije. Do sada su sakupili imponantnu količinu lažnih djela **Mersada Berbera, Ede Murtića, Zlatka Price, Dimitrija Popovića, Vaska Lipovca, Dušana Džamonje, Vojina Bakića**, pa čak i jednog **Salvadora Dalija**. Zavirili smo ovaj tjedan u depo, dok traju pripreme za izložbu, te snimili djela o kojima nam je gospodin Jamičić iznio i nekoliko anegdota.

“Cilj ove izložbe je educirati javnost da se takve stvari nalaze na tržištu, pa kada građani kupuju umjetnine neka se dobro pripreme, upoznaju s radom umjetnika, njegovim tehnikama i motivima, prouče galerije, te kupuju u onima koje imaju ugled. Također, bilo bi dobro da potraže stručni savjet”, ističe voditelj Muzeja policije **Željko Jamičić** koji je i zaslužan za pokretanje ovog muzeja koji je otvoren 2001. godine.

Generalićevo djelo se prodavalo putem tv aukcije

Unutrašnjost depoa Vjekoslav Skledar

Dok stojimo u depou, Jamičić i njegova suradnica u muzeju **Sandra Jergović** pričaju nam kako su baš ovih dana dobili jednu lažnu bronačnu skulpturu **Vojina Bakića**. No, koja je po sebi imale mrlje od korozije trenutno je na čišćenju u Tehničkom muzeju. No, bit će gotova na vrijeme za izložbu koja bi trebala trajati do 23. listopada, a ulaz će biti besplatan. Na njoj će, kažu, biti izloženo i jedno lažno djelo **Ivana Generalića**, a koje je prodavano putem TV aukcije. Zanimljivo je nakima od slika vidjeti natpise koji se nalaze na pozadini, a u kojima često sami umjetnici ili članovi njihovih obitelji napominju kako se radi krivotvorinama, budući da su često i sami pozvani da procjene autentičnost. Tako na falsifikatima, između ostalih, stoje potpisi Mersada Berbera i Dimitrije Popovića.

1. Netko je od originalne Bućanove slike napravio krivotvorinu

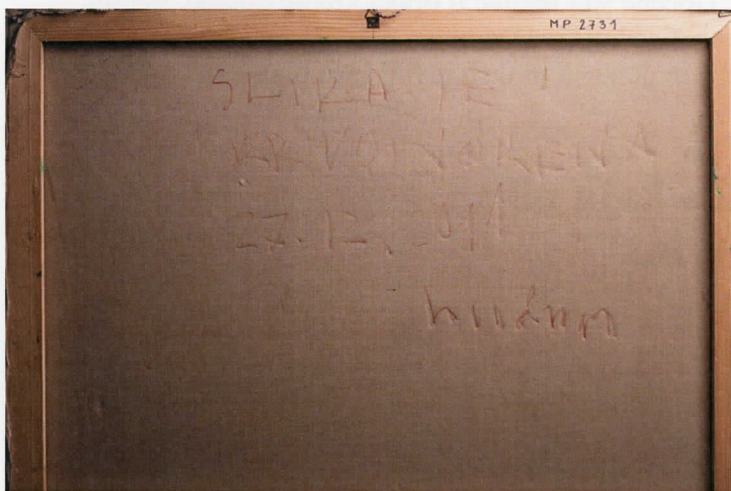

Krivotvorina slike Borisa Bućana Žar ptica Vjekoslav Skledar

Možda najzanimljivija priča se tiče ovog, zapravo, originalnog djela Borisa Bućana. Naime, radi se o Bućanovom djelu iz njegova ciklusa Trava, što je potvrdio i sam umjetnik. No, netko je na slici naslikao pticu po uzoru na Bućanov ciklus Žar ptica.

Kako nam Jamičić priča, Bućanova supruga vidjela je sliku u jednoj galeriji u kojoj je bila izložena. Odmah je prepoznala da nije riječ o originalu, jer je umjetnik Žar ptica radio isključivo na papiru i to u dimenzijama 2×2 metra, a nikad uljem na platnu, što je ovdje bio slučaj.

Na pozadini slike umjetnik je potvrdio da je riječ o krivotvorini Vjekoslav Skledar

“Odmah je rekla suprugu, koji je otišao u galeriju i cijeli slučaj prijavio policiji, koja je sliku zaplijenila. Nakon toga je umjetnik pozvan u policiju gdje je još jednom pregledao sliku i potvrdio da je zaista riječ o krivotvorini”, objašnjava Jamičić. Bućan je na pozadini slike 27. 12. 2011. ručno napisao da je to falsifikat. Sam umjetnik izjavio je za sliku kako je podloga, odnosno nanos zelene boje, zaista njegov rad, kao i potpis, te da je jedno od sedam djela iz njegova ciklusa Trava.

“Cilj ove izložbe je educirati javnost da se takve stvari nalaze na tržištu, pa kada građani kupuju umjetnine neka se dobro pripreme, upoznaju s radom umjetnika, njegovim tehnikama i motivima, prouče galerije, te kupuju u onima koje imaju ugled. Također, bilo bi dobro da potraže stručni savjet”, ističe voditelj Muzeja policije **Željko Jamičić** koji je i zaslužan za pokretanje ovog muzeja koji je otvoren 2001. godine.

Generalićevo djelo se prodavalo putem tv aukcije

Unutrašnjost depoa Vjekoslav Skledar

Dok stojimo u depou, Jamičić i njegova suradnica u muzeju **Sandra Jergović** pričaju nam kako su baš ovih dana dobili jednu lažnu bronačnu skulpturu **Vojina Bakića**. No, koja je po sebi imale mrlje od korozije trenutno je na čišćenju u Tehničkom muzeju. No, bit će gotova na vrijeme za izložbu koja bi trebala trajati do 23. listopada, a ulaz će biti besplatan. Na njoj će, kažu, biti izloženo i jedno lažno djelo **Ivana Generalića**, a koje je prodavano putem TV aukcije. Zanimljivo je nakima od slika vidjeti natpise koji se nalaze na pozadini, a u kojima često sami umjetnici ili članovi njihovih obitelji napominju kako se radi krivotvorinama, budući da su često i sami pozvani da procjene autentičnost. Tako na falsifikatima, između ostalih, stoje potpisi Mersada Berbera i Dimitrije Popovića.

1. Netko je od originalne Bućanove slike napravio krivotvorinu

2. Prodavao Džamonju za sumnjivo malo novca

Krivotvorina skulpture Dušana Džamonje MSG-XVII Vjekoslav Skledar

Skulptura od crnog granita sastavljena od elemenata takozvanih “kifli” kopija je originala **Dušana Džamonje** pod nazivom MSG-XVII iz 2002. godine.

“Originalni rad u vrijeme pokušaja trgovanja krivotvorine, dakle 2009. i 2010., imao je vrijednost oko 130.000 kuna, a osoba je za krivotvorinu tražila 70.000 kuna. Prodavatelj je bio kustos jedne galerije. Kako prodaja nije išla glatko, ponudio ju je u zamjenu za jednu umjetničku sliku, vrijednosti 20.000 kuna, što je daleko manje nego što bi originalna skulptura vrijedila. To je izazvalo poprilično sumnju u autentičnost, te je kupac zatražio provjeru u ateljeu pokojnog autora”, priča nam Sandra Jergović. Sin pokojnog Dušana Džamonje, **Fedor**, utvrdio kako je riječ o krivotvorini.

“Navedene krivotvorine su vrlo dobre izrade i istovjetnog materijala. No, razlikuju se u dimenzijama i načinu slaganja “kifli”. Uočene su i razlike u finoći kranje obrade, ljepilu, strukturi kamena te nedostatku kamenog žiga koji je Džamonja ostavljao na svojim djelima. Netko tko nije uistinu dobar poznavatelj umjetnosti mogao je biti lako prevaren”, ističe Jergović.

3. Krivotvorina Dalija. Za koju nikad, zapravo, nije potvrđeno da je krivotvorina

Krivotvorina slike Salvadora Dalija Vjekoslav Skledar

Kako Jamičić otkriva ovu su krivotvorinu neki Talijani prevozili preko granice iz Italije i Slovenije u Hrvatsku te su je pokušali ponovno iznijeti iz Hrvatske. Kako nam Jergović objašnjava rad je oduzet jer je izlazio iz Hrvatske bez odgovarajućeg dokumenta, kojim nadležno tijelo za zaštitu spomenika kulture dozvoljava izvoz iz Hrvatske. Reljefna slika tako im je oduzeta na granici kod Buja jer nisu za nju imali nikakvu dokumentaciju, međutim oni se nisu naknadno žalili što im je ona oduzeta.

“Nakon što smo dobili sliku kontaktirao sam Muzej Salvadora Dalija u Španjolskoj i poslao im fotografije sporne slike kako bismo dobili mišljenje. Odgovorili su mi da oni na temelju fotografija ne obavljaju vještačenje te da bi im trebalo poslati rad. No, slika se nigdje ne potražuje na stranicama Interpola. Prema tome nije ukradena, no opet nemamo još uvijek službenu potvrdu vještaka i dokumentaciju da je riječ o krivotvorini. Rad je u Muzej policije došao jer je oduzet u carinskom postupku i da je original vjerujemo da bi ga netko potraživao kroz godine, a nitko ga ne traži. Upravo da je i original, a vjerujemo da nije, opet bi slika pripadala kriminalističkoj zbirci jer je prošla kroz kriminalistički postupak. Vjerujemo da ćemo je u budućnosti zapakirati i poslati u Španjolsku na vještačenje, ali to i košta”, objašnjava voditelj Muzeja policije.

4. Ferdo Kovačević 1917. nije mogao koristiti ovu bijelu boju

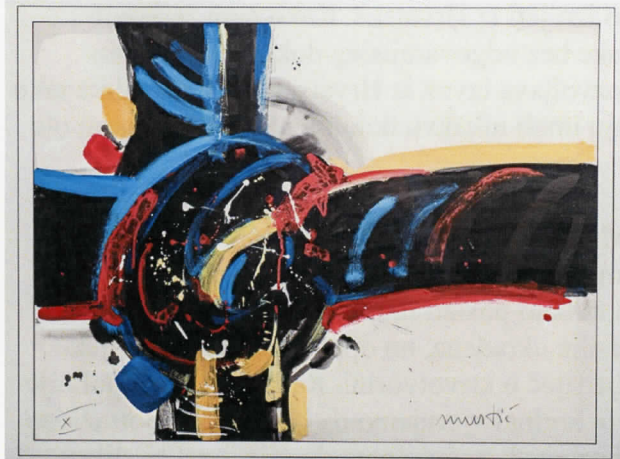
Krivotvorina slike Ferde Kovačevića Vrbe na Savi Vjekoslav Skledar

Slika je, naglašava Jamičić, izazvala sumnju u autentičnost s obzirom na način slikanja, potpis i dataciju. Za usporedbu je korištena jedna slika Kovačevića iz Moderne galerije. Vještačenje Restauratorskog zavoda pri čemu je korištena fizikalna analiza (XRF) pokazalo je da se 1917., kada je originalna slika nastala, nije koristila mješavina titan-cink bijele boje, jer tada nije postojala, a ona je korištena na krivotvorini.

“Slika je slikana na platnu sa sličnim brojem niti kao originalan rad, a korišteno je ostarjelo, već korišteno platno, no ono se po načinu proizvodnje razlikuje od platna originalne slike. Također, potpis je popravljan kako bi se što više približio originalu, no ostao je trag izbrisane boje”, objašnjava voditelj Muzeja.

5. Netko nije baš pogodio Murtićev potpis

Krivotvorina slike Ede Murtića Apstraktnog motiva Vjekoslav Skledar

Kako nam objašnjava Jergović ova slika je dosta vjerna kopija djela velikog **Ede Murtića**, što je potvrdila i jedna likovna kritičarka. No, sporan je bio potpis.

“Vještačenje je obavljeno u Centru za kriminalistička vještačenja MUP-a Ivan Vučetić. Uz optički nedestruktivne metode u kojima je korišten stereomikroskop i fotoaparat, uz usporedbu drugih slika signiranih potpisom Murtić utvrđeno je da je riječ o falsifikatu. Umjetnikov sin **Ranko Murtić**, na poleđini slike potvrdio je i napisao da je riječ o krivotvorini”, otkriva Jergović.

6. Nestao dio Orebova molića

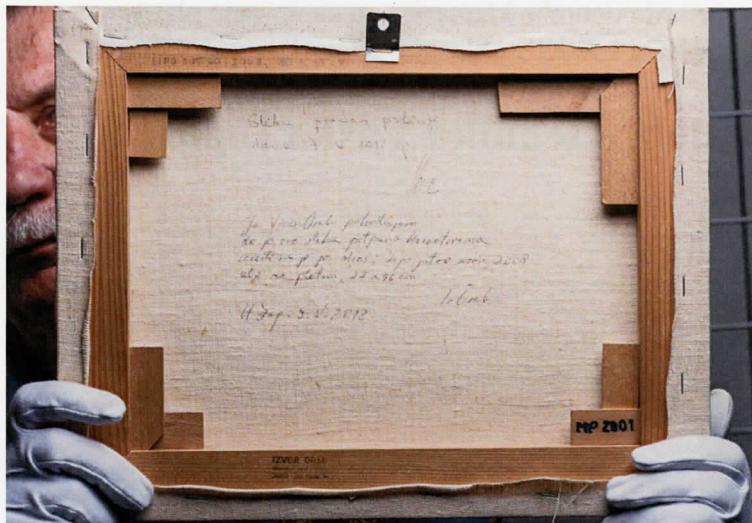

Krivotvorina slike Izvora Oreba Lipo jutro sviće Vjekoslav Skledar

Jamičić nam pokazuje i ovu strojnu kopiju originalne slike iz 2008., dodajući da je izrađena strojnim nanošenjem uljne boje koja se potom ručno dovršava s par poteza kista.

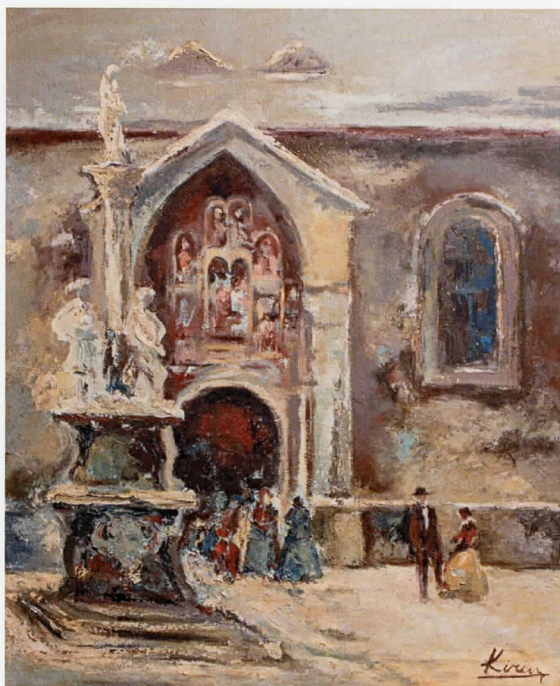
“Ta metoda proizvodnje naziva se kineskom štamptom, što je ustvari moderna tehnologija ispisa printanja s potezima kistom. Ovakvi radovi se u prodaji deklariraju kao ulja na platnu

što ustvari jesu, ali to je običan tisak. Printer je isprintao sliku a kupac se dovodi u zabludu da je to netko naslikao. Ovo je primjer poprilično loše kopije jer s lijeve strane nedostaje cijeli jedan dio originalne slike. Kako slika nije opremeljena okvirom, vrlo lako se vidi kako je platno s tiskom zalijepljeno na drugo platno učvršćeno na okvir”, opisuje naš sugovornik.

Umjetnik 2012. potvrdio da je riječ o krivotvorini Vjekoslav Skledar

7. S voskom su pokušali postići da slika Vladimira Kirina djeluje starije

Krivotvorina slike Vladimira Kirina Portal sv. Marka Vjekoslav Skledar

“Vještačenje ove slike koja je trebala predstavljati djelo **Vladimira Kirina** je obavljeno u Hrvatskom restauratorskom zavodu, a za usporedbu je korištena jedna Kirinova slika. Kao što je bio slučaj i s Kovačevićevim Vrbama na Savi i ovdje je utvrđeno da je krivotvoritelj

koristio moderne pigmente, koji u to doba kada je nastala originalna slika nisu postojali”, priča Jamičić.

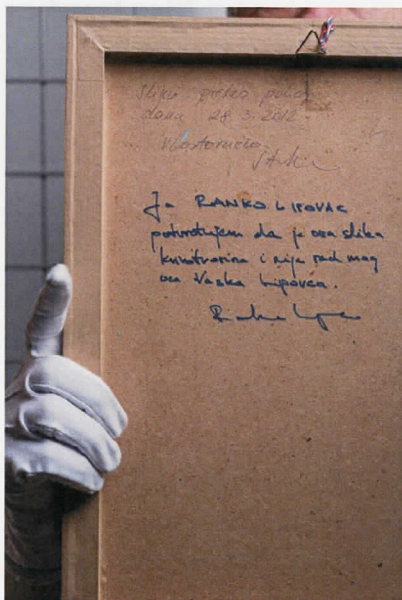
Pokazuje nam kako je također na poledinu krivotvorine i na rubovima koji se zakucavaju na podokvir nanijet sloj voska, s ciljem da platno postane tamnije i dobije stariji izgled. “Voštenje rubova radilo se kako bi se prikrila uporaba klamera za napinjanje platna na podokvir, dok su na originalnoj slici korišteni čavlići”, objašnjava Jamičić.

8. Netko baš ne poznaje dobro tehniku Vaska Lipovca

Krivotvorina slike Vaska Lipovca Muškarac u crnom Vjekoslav Skledar

“Sin umjetnika **Vaska Lipovca**, **Ranko Lipovac**, pregledao je sliku 29. ožujka 2012. godine u Odjelu organiziranog kriminaliteta PU zagrebačke u Heinzelovoj, a fotografije krivotvorine analizirali su i suradnik Vaska Lipovca **Mirko Gelemanović** i fotograf koji je radio s autorom **Robert Matić**“, otkriva voditelj Muzeja tko je razotkrio lažnu sliku. “Ja Ranko Lipovac potvrđujem da je ova slika krivotvorina i nije rad mog oca Vaska Lipovca”, napisano je olovkom na poledini falsifikata.

Potpis umjetnikova sina Ranka Lipovca da to nije rad njegova oca Vjekoslav Skledar

Kako Jamičić objašnjava, iako je slika potpisana na karakterističan način za djela Vaska Lipovca – kvadrat s inicijalima VL i dvoznamenkastom godinom nastanka, zajedničko mišljenje pokazalo je da je krivotvoritelj površno poznao autorov opus te da rad značajno odstupa u slikarskoj tehnici, fizionomiji likova kao i karakterističnom kolorizmu od Lipovčevih djela.

9. Jeftina uljena boja na slici Ljube Ivančića

Krivotvorina slike Ljube Ivančića

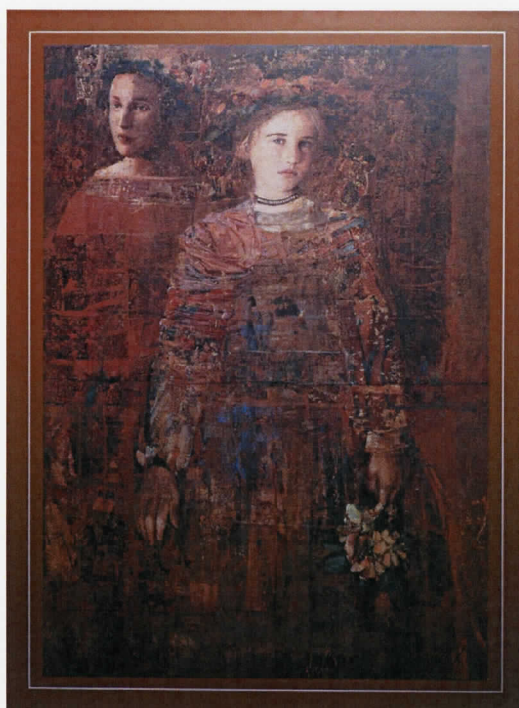
Stablo Vjekoslav Skledar

“Slika je naslikana direktno na lesonitnu podlogu što umjetnik nije prakticirao. Utvrđeno je kako je ova slika izrađena sasvim drugačijom tehnologijom i jeftinom uljenom bojom. Također je uočeno da je krivotvoritelj koristio zlatnu boju, što Ivančić nije koristio. Efekt starenja slike postignut je dodavanjem žutila i prljavština. Rubna zatamnjenja naslikana su kao zadnji sloj, što je kod Ivančića uvijek bio prvo sloj. Također, sama kompozicija, perspektiva kao i stil pokazuju da je riječ o krivotvorini”, naglašava Jamičić, dodajući da su to procijenili

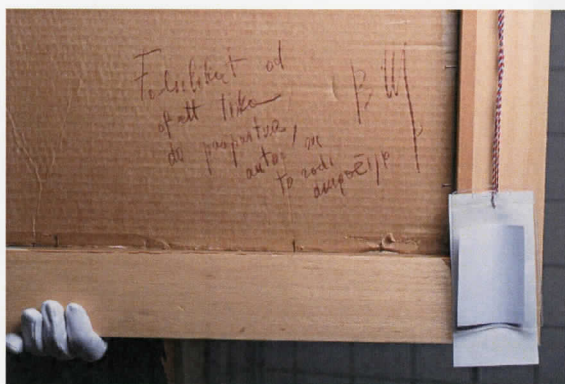
akademski slikari i profesori, dobri poznavatelji umjetnikova rada, njegova kći **Nina Ivančić** i zet **Damir Sokić**.

10. Berber sam objasnio: ‘od ofset tiska do paspartua, autor sve to radi drugačije’

Krivotvorina slike Merasada Berbera Portret dviju žena Vjekoslav Skledar

Kako nam Jamičić objašnjava, sam **Mersad Berber** pregledom je utvrdio da se ovdje ne radi o njegovu radu, te ja na poleđinu slike napisao: Falsifikat; od ofset tiska do paspartua, autor sve to radi drugačije”.

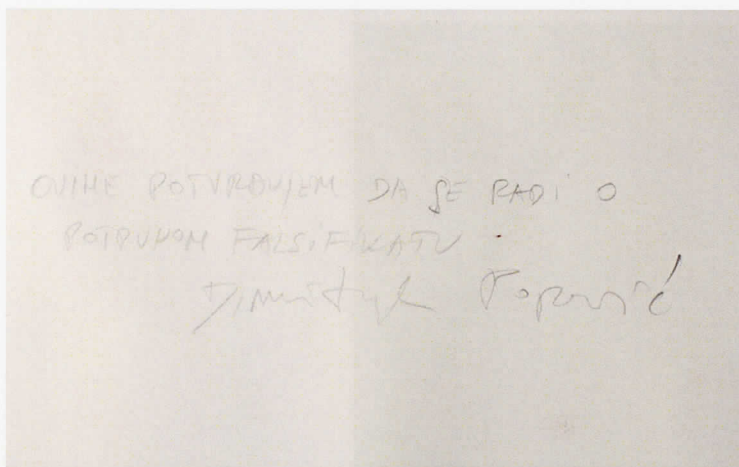
Berberova potvrda o falsifikatu Vjekoslav Skledar

11. Isprint slike Dimitrija Popovića, dovršen s par poteza

Krivotvorina slike Dimitrija Popovića Vjekoslav Skledar

“Riječ je i isprintu koji je ručno dovršen s par poteza. Da to djelo nije autentično potvrdio je sam umjetnik napisavši da je riječ o falsifikatu”, kaže naš sugovornik.

Potvrda Popovića da je riječ o krivotvorini Vjekoslav Skledar

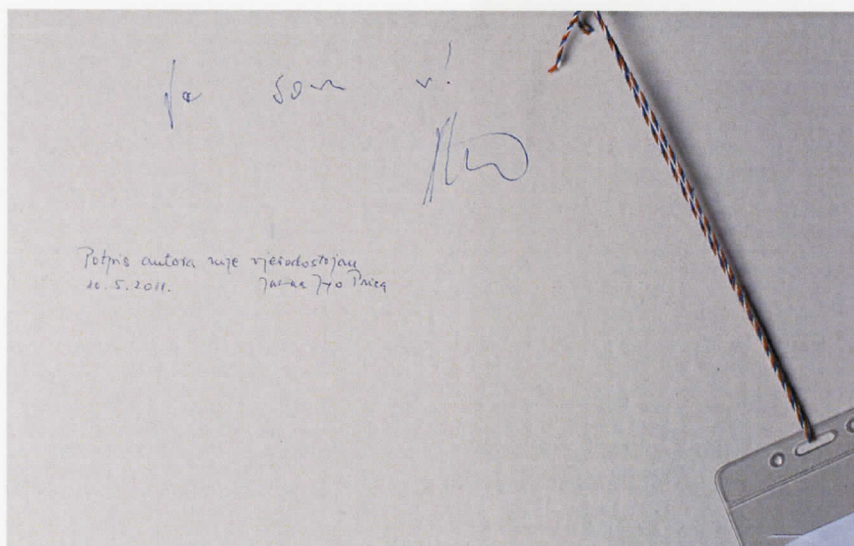
12. Sumnjiv potpis Zlatka Price

Krivotvorina slike Zlatka Price Vjekoslav Skledar

Umjetnikova supruga, priča Jamičić, potvrdila je da potpis autora nije vjerodostajan te da je riječ o falsifikatu.

Umjetnikova supruga naipisala da potpis Price nije vjerodostojan